NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2015/599,

15. aprill 2015,

millega nimetatakse ametisse Euroopa Liidu eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 31 lõiget 2 ja artiklit 33,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) Iisraeli-Palestiina konflikti lahendamine on liidu jaoks strateegiline prioriteet ja liit peab jääma sellega aktiivselt seotuks kuni kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse leidmiseni.

(2) Euroopa Liidu eriesindaja Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks tuleks nimetada ametisse 12 kuuks.

(3) ELi eriesindaja täidab oma volitusi olukorras, mis võib halveneda ja takistada aluslepingu artiklis 21 sätestatud liidu välistegevuse eesmärkide saavutamist,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Liidu eriesindaja

Fernando GENTILINI nimetatakse Euroopa Liidu eriesindajaks („ELi eriesindaja") Lähis-Ida rahuprotsessi jaoks kuni 30. aprillini 2016. Nõukogu võib poliitika- ja julgeolekukomitee hinnangule tuginedes ning liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja („kõrge esindaja") ettepaneku põhjal otsustada, et ELi eriesindaja volituste kehtivus lõpetatakse varem.

Artikkel 2

Poliitilised eesmärgid

1. ELi eriesindaja volitused põhinevad liidu poliitilistel eesmärkidel seoses Lähis-Ida rahuprotsessiga.

2. Üldine eesmärk on saavutada kõikehõlmav rahu kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse alusel, mis hõlmab Iisraeli ning demokraatlikku, terviklikku, elujõulist, rahumeelset ja suveräänset Palestiina riiki, mis eksisteerivad kõrvuti turvaliste ja tunnustatud piiride raames ning millel on normaalsed suhted naaberriikidega vastavalt Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni (ÜRO) Julgeolekunõukogu asjakohastele resolutsioonidele, Madridi põhimõtetele (sealhulgas maade vahetamine rahu vastu), teekaardile, poolte eelnevatele kokkulepetele ning Araabia rahualgatusele. Pidades silmas Iisraeli-Araabia suhete erinevaid valdkondi, on piirkondlik mõõde kõikehõlmava rahu saavutamisel väga tähtis tegur.

3. Selle eesmärgi saavutamisel on poliitilisteks prioriteetideks kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse säilitamine ning rahuprotsessi taasalustamine ja toetamine. Eduka lõpptulemuse saavutamiseks on äärmiselt olulised selged parameetrid, millega määratakse kindlaks läbirääkimiste alus, ning liit on nõukogu 2009. aasta detsembri, 2010. aasta detsembri ja 2014. aasta juuli järeldustes määranud selliste parameetrite suhtes kindlaks oma seisukoha, mille aktiivset propageerimist ta jätkab.

4. Liit on võtnud kohustuse teha koostööd poolte ja partneritega rahvusvahelises kogukonnas, osaledes muu hulgas Lähis-Ida neliku tegevuses ja järgides aktiivselt asjakohaseid rahvusvahelisi algatusi, et anda läbirääkimistele uut hoogu.

Artikkel 3

Volitused

1. Poliitiliste eesmärkide saavutamiseks on ELi eriesindajal järgmised volitused:

a) anda aktiivne ja tõhus liidu panus tegevustesse ja algatustesse, mis on suunatud Iisraeli-Palestiina konflikti lõplikule, kahe riigi kooseksisteerimisel põhinevale lahendamisele, ning on kooskõlas liidu parameetritega;

b) hõlbustada ja säilitada tihedaid suhteid kõigi rahuprotsessis osalejate, asjaomaste poliitiliste poolte, teiste piirkonna riikide, neliku liikmete ja teiste asjaomaste riikidega, samuti ÜRO ja teiste asjaomaste rahvusvaheliste organisatsioonidega, nagu Araabia Riikide Liiga, et teha nendega koostööd rahuprotsessi tugevdamisel;

c) teha asjakohast tööd, et edendada ja toetada võimalikku uut läbirääkimiste raamistikku, konsulteerides kõikide peamiste sidusrühmade ja liidu liikmesriikidega;

d) aktiivselt toetada ja edendada rahuläbirääkimisi poolte vahel, muu hulgas esitades nende läbirääkimiste kontekstis liidu nimel ettepanekuid;

e) tagada liidu pidev kohalolek asjakohastel rahvusvahelistel foorumitel;

f) osaleda kriisiohjamises ja -ennetamises, sealhulgas seoses Gaza sektoriga;

g) toetada taotluse korral poolte vahel saavutatud rahvusvaheliste kokkulepete rakendamist ning võtta diplomaatilisi meetmeid, kui nimetatud kokkulepete tingimusi ei täideta;

h) toetada poliitilisi jõupingutusi, et saavutada põhjalik muutus, mis viiks jätkusuutliku lahenduse leidmiseni Gaza sektori jaoks, mis on tulevase Palestiina riigi lahutamatu osa ja millega peaks läbirääkimiste käigus tegelema;

i) pöörata erilist tähelepanu rahuprotsessi piirkondlikku mõõdet mõjutavatele teguritele, Araabia partnerite kaasamisele ja Araabia rahualgatuse rakendamisele;

j) võtta rahuprotsessi raames koos kokkulepetele alla kirjutanud pooltega konstruktiivseid meetmeid, et edendada demokraatia, sealhulgas rahvusvahelise humanitaarabiõiguse, inimõiguste ja õigusriigi põhimõtete austamise põhinormidest kinnipidamist;

k) teha ettepanekuid liidu sekkumise kohta rahuprotsessi ning selle kohta, milline on parim viis viia ellu liidu algatusi ja käimasoleva rahuprotsessiga seotud liidu jõupingutusi (nt liidu panus Palestiinas läbiviidavatesse reformidesse), sealhulgas seoses liidu asjaomaste arendusprojektide poliitiliste aspektidega;

l) mõjutada pooli hoiduma ühepoolsetest meetmetest, mis võiksid kahjustada kahe riigi kooseksisteerimisel põhineva lahenduse elujõulisust;

m) anda neliku esindajana aru läbirääkimiste edenemisest ja kulgemisest ning liidu seisukohtade alusel ja koostöös neliku ülejäänud liikmetega aidata kaasa neliku esindajate kohtumiste ettevalmistamisele;

n) koostöös ELi inimõiguste eriesindajaga aidata kaasa liidu inimõigustepoliitika (sh inimõigusi käsitlevad liidu suunised, eelkõige liidu suunised laste ja relvastatud konfliktide kohta ning naiste ja tütarlaste vastu suunatud vägivalla ning diskrimineerimise kõigi vormide vastase võitluse kohta, ning liidu poliitika, mis käsitleb ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooni 1325 (2000) naiste, rahu ja julgeoleku kohta) rakendamisele, sealhulgas jälgides arenguid ja koostades nende kohta aruandeid ning soovitusi;

o) aidata piirkonna arvamusliidritel paremini mõista liidu rolli.

2. ELi eriesindaja toetab kõrge esindaja tegevust ning omab ülevaadet kõigist liidu Lähis-Ida rahuprotsessiga seotud tegevustest piirkonnas.

Artikkel 4

Volituste täitmine

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste täitmise eest, tegutsedes kõrge esindaja alluvuses.

2. Poliitika- ja julgeolekukomiteel on ELi eriesindajaga eelissidemed ning ta on eriesindaja peamine kontaktorgan nõukogus. Poliitika- ja julgeolekukomitee annab ELi eriesindajale tema volituste raames strateegilisi juhtnööre ja poliitilisi suuniseid, ilma et see piiraks kõrge esindaja volitusi.

3. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd Euroopa välisteenistuse ja selle asjaomaste osakondadega.

4. ELi eriesindaja teeb tihedat koostööd liidu esindusega Jeruusalemmas, liidu delegatsiooniga Tel Avivis ning piirkonna kõigi muude asjakohaste liidu delegatsioonidega.

5. ELi eriesindaja asub peamiselt kõnealuses piirkonnas, tagades samal ajal regulaarse kohalolu Euroopa välisteenistuse peakorteris.

Artikkel 5

Rahastamine

1. ELi eriesindaja volituste täitmisega seotud kulude katmiseks kuni 30. aprillini 2016 ette nähtud lähtesumma on 1 980 000 eurot.

2. Kulusid hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja eeskirjadele.

3. Kulude haldamise kohta sõlmitakse ELi eriesindaja ja komisjoni vahel leping. ELi eriesindaja annab kõigist kuludest aru komisjonile.

Artikkel 6

Meeskonna moodustamine ja koosseis

1. ELi eriesindaja vastutab oma volituste ja talle eraldatud vastavate rahaliste vahendite piires oma meeskonna moodustamise eest. Meeskonda kuuluvad vastavalt volitustele konkreetsetes poliitikaküsimustes pädevad isikud. ELi eriesindaja teavitab nõukogu ja komisjoni viivitamata oma meeskonna koosseisust.

2. Liikmesriigid, liidu institutsioonid ja Euroopa välisteenistus võivad teha ettepaneku isikkoosseisu liikmete lähetamiseks ELi eriesindaja juurde. Lähetatud isikkoosseisu liikmete palga katab kas asjaomane liikmesriik, liidu asjaomane institutsioon või Euroopa välisteenistus. Liikmesriikide poolt liidu institutsioonidesse või Euroopa välisteenistusse lähetatud eksperdid võib määrata ka ELi eriesindaja juurde. Rahvusvahelistel lepingulistel töötajatel peab olema liikmesriigi kodakondsus.

3. Kõik lähetatud isikkoosseisu liikmed jäävad neid lähetanud liikmesriigi, lähetanud liidu institutsiooni või Euroopa välisteenistuse haldusalluvusse ning täidavad oma kohustusi ja tegutsevad ELi eriesindaja volituste huvides.

Artikkel 7

ELi eriesindaja ja tema isikkooseisu liikmete privileegid ja immuniteedid

ELi eriesindaja ja tema isikkoosseisu liikmete missiooni läbiviimiseks ja sujuvaks toimimiseks vajalikud privileegid, immuniteedid ja täiendavad tagatised lepitakse asjakohasel juhul kokku vastuvõtvate riikidega. Liikmesriigid ja Euroopa välisteenistus annavad selleks kogu vajaliku toetuse.

Artikkel 8

ELi salastatud teabe kaitse

ELi eriesindaja ja ELi eriesindaja meeskonna liikmed peavad kinni nõukogu otsusega 2013/488/EL ([1]) kehtestatud julgeolekupõhimõtetest ja miinimumstandarditest.

Artikkel 9

Juurdepääs teabele ja logistiline tugi

1. Liikmesriigid, Euroopa välisteenistus, komisjon ja nõukogu peasekretariaat tagavad, et ELi eriesindajale võimaldatakse juurdepääs igasugusele asjakohasele teabele.

([1]) Nõukogu 23. septembri 2013. aasta otsus 2013/488/EL ELi salastatud teabe kaitseks vajalike julgeolekueeskirjade kohta (ELT L 274, 15.10.2013, lk 1).

2. Liidu delegatsioonid piirkonnas ja/või liikmesriigid osutavad piirkonnas logistilist abi, kui see on asjakohane.

Artikkel 10

Julgeolek

ELi eriesindaja võtab kõigi oma otseses alluvuses olevate isikkoosseisu liikmete julgeoleku tagamiseks kõik otstarbekad meetmed, tehes seda kooskõlas liidu poliitikaga aluslepingu V jaotise alusel väljapoole liitu operatiivülesannete täitmisele lähetatud isikkoosseisu julgeoleku kohta ning vastavalt volitustele ja julgeolekuolukorrale tema geograafilises vastutusalas, tegutsedes eelkõige järgmiselt:

a) koostades Euroopa välisteenistuse suunistele tuginedes missioonile eriomase julgeolekukava, milles nähakse ette missioonile eriomased füüsilised, organisatsioonilised ja menetluslikud julgeolekumeetmed, millega reguleeritakse isikkoosseisu ohutu liikumise korda missiooni piirkonda ja piirkonnas ning julgeolekualaste juhtumite ohjamist, ja milles nähakse ette erandolukorra lahendamise plaan ja missiooni evakueerimisplaan;

b) tagades missiooni piirkonnas valitsevatele tingimustele vastava kõrge riski kindlustuskaitse kõigile väljapoole liitu lähetatud isikkooseisu liikmetele;

c) tagades, et kõik ELi eriesindaja meeskonna väljapoole liitu lähetatud liikmed, sealhulgas kohapeal tööle võetud lepingulised isikkoosseisu liikmed, on saanud enne missiooni piirkonda saabumist või sinna saabudes asjakohase julgeolekukoolituse, mis tugineb missiooni piirkonnale Euroopa välisteenistuse poolt määratud riskiastmele;

d) tagades, et kõik korrapäraste julgeolekuhinnangute tulemusel esitatud kokkulepitud soovitused viiakse ellu, ning esitades nende elluviimise ja muude julgeolekuküsimuste kohta kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile kirjalikke aruandeid eduaruande ja volituste täitmist käsitleva aruande raames.

Artikkel 11

Aruandlus

ELi eriesindaja esitab kõrgele esindajale ja Euroopa välisteenistusele korrapäraselt suulisi ja kirjalikke aruandeid. Lisaks ELi eriesindajate ametisse nimetamist, volitusi ja rahastamist käsitlevates suunistes kehtestatud aruandluse ja eesmärkide seadmise miinimumnõuetele annab ELi eriesindaja korrapäraselt aru poliitika- ja julgeolekukomiteele. Vajaduse korral annab liidu eriesindaja aru ka nõukogu töörühmadele. Korrapärased aruanded edastatakse COREU-võrgu kaudu. ELi eriesindaja võib esitada aruandeid välisasjade nõukogule. Aluslepingu artikli 36 kohaselt võib ELi eriesindaja osaleda Euroopa Parlamendi teavitamises.

Artikkel 12

Koordineerimine

1. ELi eriesindaja aitab kaasa liidu tegevuse ühtsuse, järjepidevuse ja tõhususe saavutamisele ning aitab tagada, et kõiki liidu instrumente ja liikmesriikide meetmeid rakendatakse järjepidevalt liidu poliitiliste eesmärkide täitmiseks. ELi eriesindaja tegevus kooskõlastatakse komisjoni tegevusega. ELi eriesindaja korraldab korrapäraseid teabekoosolekuid liikmesriikide esindustele ja liidu delegatsioonidele.

2. Kohapeal toimub tihe koostöö liidu delegatsioonide juhtide, ÜJKP missioonide juhtide ja liikmesriikide esinduste juhtidega. Nad teevad kõik endast sõltuva, et aidata ELi eriesindajat tema volituste täitmisel. ELi eriesindaja annab tihedas koostöös liidu delegatsiooni juhiga Tel Avivis ja liidu esindusega Jeruusalemmas Palestiina aladel läbiviidava Euroopa Liidu politseimissiooni (EUPOL COPPS) ja Rafahi piiriületuspunktis läbiviidava Euroopa Liidu piirihaldamise abimissiooni (EU BAM Rafah) juhtidele poliitilisi suuniseid kohalikul tasandil. ELi eriesindaja teeb koostööd ka teiste kohapealsete rahvusvaheliste ja piirkondlike osalejatega.

Artikkel 13

Läbivaatamine

Käesoleva otsuse rakendamine ja selle kooskõla teiste liidu meetmetega kõnealuses piirkonnas vaadatakse korrapäraselt üle. ELi eriesindaja esitab 2015. aasta septembri lõpuks kõrgele esindajale, nõukogule ja komisjonile eduaruande ning 2016. aasta jaanuari lõpuks täieliku aruande volituste täitmise kohta.

Artikkel 14

Jõustumine

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise kuupäeval.

Brüssel, 15. aprill 2015

Nõukogu nimel
eesistuja
E. RINKĒVIČS